2018

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Serbia

EUROPEAN UNION

Пирот - Монтана
ВОДИЧ ЗА ПРЕКОГРАНИЧНУ ВОЖЊУ

Прекогранични водич за путовања је део пројекта №2014TC16I5CB007-2015-1-124 Конзервација, обнова и изложба раног хришћана базилика и средњевековна тврђава у прекограничној области

Пирот - Монтана
ТРАНСГРАНИЧЕН ПЪТЕВОДИТЕЛ

Трансграничният пътеводител е част от проекта №2014TC16I5CB007-2015-1-124 Консервация, реставрация и експониране на раннохристиянска базилика и средновековна крепост в трансграничния район

Pirot - Montana
CROSS-BORDER TRAVEL GUIDE

The cross border travel guide is part of the project №2014TC16I5CB007-2015-1-124 for Conservation, revitalization and exhibition of Early Christian basilica and medieval fortress in cross border region

EN: *The project is co-funded by EU through the Interreg-IPA CBC Bulgaria–Serbia Programme.*
BG: *Проектът е съфинансиран от Европейския съюз чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Интеррег-ИПП България-Сърбия*
RS: *Овај пројекат се кофинансира од стране Европске уније кроз Интеррег-ИПА Програм прекограничне сарадње Бугарска-Србија.*

Пројекат: №2014TC16I5CB007-2015-1-124
Конзервација, рестаурација и изложба раног хришћанства базилика и средњевековна тврђава у прекограничној области

Број пројекта: CB007.1.11.124
Водећи партнер: Пирот, Република Србија
Партнер пројекта: Општина Монтана, Република Бугарска

Трајање пројекта: 24 месеца
Почетак пројекта: 22.11.2016
Буџет пројекта: 695,167.85 €
Средства ЕУ: 505.263,55 €

Овај пројекат суфинансира ЕУ кроз Програм ТГС Интеррег-ИПП Бугарска-Србија

Проект: №2014TC16I5CB007-2015-1-124 Консервация, реставрация и експониране на раннохристиянска базилика и средновековна крепост в трансграничния район.

Номер на проекта: CB007.1.11.124
Водещ партньор: град Пирот, Република Сърбия
Партньор по проекта: Община Монтана, Република България

Продължителност на проекта: 24 месеца
Начало на проекта: 22.11.2016 г.
Бюджет на проекта: 695 167,85 €
Финансиране от ЕС: 505 263,55 €

Този проект е съфинансиран от ЕС чрез Програмата за ТГС Интеррег-ИПП България-Сърбия

Project title: 2014TC16I5CB007-2015-1-124
Conservation, revitalization and exhibition of Early Christian basilica and medieval fortress in cross border region

Project number: CB007.1.11.124
Lead partner: City of Pirot, Republic of Serbia
Project partner: Municipality of Montana, Republic of Bulgaria

Duration of the project: 24 months
Start of the project: 22.11.2016
Project overall budget: 695.167,85 EUR
EU subsidy: 505.263,55 EUR

This project is co-funded by EU through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

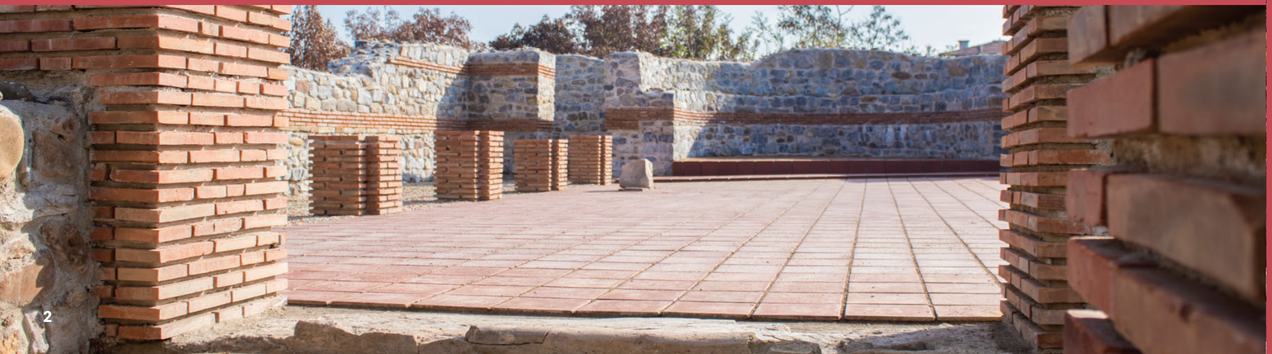

Град Пирот је сликовито смештен у југоисточној Србији, у близини границе са Бугарском. Његова удаљеност од Софије је само око 90 км или сат вожње аутомобилом, а удаљеност од бугарског града пријатеља Монтане на равној линији је само 57 км, али нема директне трасе између ова два града, те због тога је укупна дужина маршруте 140 км од граничног прелаза Калотине.

Град Пирот е живописно разположен в Югоизточна Сърбия, близо до границата с България. Разстоянието до София е само около 90 км или един час път с автомобил. Дистанцията до побратимения български град Монтана по права линия е само 57 км, но няма пряк път между двата града, а обиколният маршрут е около 140 км през ГКПП - Калотина.

The town of Pirot is picturesquely situated in Southeastern Serbia, near the border with Bulgaria. The distance to Sofia is only 90 km or an hour of driving. The distance to its sister city Montana in a straight line is barely 57 km, but there is no direct roadway between the two, and the detour is 140 km via Kalotina Checkpoint.

Пирот има око 40 хиљада становника. Настао је као насеље на римском путу Via Militaris под именом Mutacio Turess. Касније су се овде настанили Словени и насеље су назвали Пирот, што потиче из грчке речи за тврђаву - Pirgos.

Пирот е с население около 40 хиляди жители. Възникнал е като селище по римския път Via Militaris под името Mutacio Turess. По-късно тук се заселили славяни и дали на селището името Пирот, производно от гръцката дума за крепост - Pirgos

Pirot's population is around 40 thousand citizens. It emerged as a village along the Roman pathway Via Militaris under the name Mutacio Turess. Later on, Slavs settled here and gave it the name Pirot, deriving from the Greek word, meaning fortress – Pirgos.

Река Нишава пролази кроз Пирот и дели га на два дела - Пазар и Тијабару.

Река Нишава минава през Пирот и го разделя на две части - Пазар и Тиябар.

The river of Nishava flows through Pirot and divides it into two parts – Pazar and Tijabar.

Градска пијаца је једна од атракција у региону, која привлачи не само локално становништво, већ и Бугаре који траже укусне производе произведене у еколошки чистом подручју око овог града. Једнодневни излет пијачног дана у Пироту нуди многе емоције - шетњу на пијаци, која је као мали град у граду, ручак са укусним месом на жару и одмор у једној од кафана (кафића) око пијаце.

Пазарът е една от атракциите в региона, която привлича не само местните хора, но и българи, търсещи вкусни продукти, произведени в екологично чистия район около града. Еднодневна екскурзия в пазарен ден в Пирот предлага много емоции - разходка из пазара, който е като един малък град в града, обяд с вкусна скара и почивка в някоя от кафаните (кафенетата) около пазара.

Pazar (or the Market) is one of the attractions of the region, drawing not only locals, but also Bulgarians, seeking delicious products, produced in the organic areas around the town. The day trip to Pirot on a market day has a lot of excitement to offer – a walk throughout the market, which is a small town within the town, a delicious barbecue lunch and a nice rest at any of the kafanas (coffee shops) around the market.

Град је популаран због своје аутентичне кухиње, а посебно по познатом локалном роштиљу и чувеној пегланој кобасици, којој је посвећен посебан годишњи фестивал крајем јануара.

Градът е популярен с автентичната си кухня и най-вече с местната скара и прословутата наденица пеглана кобасица, на която е посветен и специален ежегоден празник в края на януари.

The town is well known for its authentic cuisine and particularly for the local barbecue and the famous sausage peglana kobasica, which has a special annual festival dedicated to it in the end of January.

Знаменитости у граду и око њега су многе и разнолике. Нишава нуди прекрасне погледе, а дуж реке створени су услови за бициклизам, планинарење и рекреацију. Музеј Понишавља са својом етнографском збирком налази се у прекрасној кући од пре 200 година. Овде се могу видети примери познатих пиротских ћилима, који по својим бојама и фигурама личе на бугарске тепихе из Ћипроваца.

Забележителностите в града и около него са много и разнообразни. Река Нишава предлага красиви гледки, а по течението ѝ са създадени условия за велосипедни и пешеходни разходки и отдих. Музеят на Понишавието с етнографската си сбирка е разположен в красива къща на 200 години. Тук могат да се видят образци на прословутите Пиротски килими, подобни по багри и фигури на българските Чипровски килими.

The sites of attraction in and out of the town are many and varied. Nishava river offers beautiful vistas and there are excellent conditions for bicycle and foot walks and leisure activities along the flow. The Museum of Ponisavlje with its ethnographic collection, is situated in a beautiful 200 year house. Here, you can see models of the famous Pirot carpets, similar to Bulgarian Chiprovtsi carpets in colors and patterns.

Још једна знаменитост овог подручја је Завојско језеро са могућностима за пикник, плажу и риболов. Занимљиво је да ово језеро настало на огромном клизишту у 60-тих година 20. века, те је касније изграђена брана и локалитет је претворен у један од највећих и дубоких вештачких језера у региону. На подручју Пирота налазе се и два позната манастира – манастир Поганово и манастир Суково. Погановски манастир „Св. Јован Богослов“ има више од 6 стољећа историје. Он је прави бисер регије - прекрасан и добро одржаван.

Друга забележителност в района е Завойското езеро с възможностите за пикник, плаж и риболов. Интересното е, че това езеро е възникнало при масивно свлачище през 60-те години на XX в., а по-късно е изградена язовирна стена и е превърнато в един от най-големите и дълбоки язовири в региона. В района на Пирот се намират и два забележителни манастира - Погановският и Суковският. Погановският манастир „Св. Йоан Богослов“ е с над 6-вековна история. Той е истинска перла на региона – красив и отлично поддържан.

Another spot of attraction in the area is Zavoj Lake, offering opportunities for picnic, beach time and fishing. It is an interesting fact that this lake has emerged during a massive landslide in the 60s of the 20th century and later on, after the building of the dam wall, it has become one of the largest and deepest dams in the region. Also, two remarkable monasteries – Poganovo and Sukovo Monastery, are located in the vicinity of Pirot. Poganovo Monastery “St. John The Apostle” has more than 6 centuries of history. It is the true pearl of the region – beautiful and extremely well kept

Најатрактивнија знаменитост Пирота је тврђава Кале, такође позната као Момчилов Град и Пиротско утврђење. Налази се на рубу града, те до ње води главна улица Пирота „Српских владара“. Подигнута је на рушевинама римског утврђења Mutacio Turess.

Постоје две верзије приче о тврђави Кале. Једна каже да ју је подигнуо кнез Лазар Хребељановић да би заштитио становништво од отоманске инвазије. Друга верзија, која је прихваћена од стране локалног становништва и која је дала име тврђаве, је да је подигао бугарски деспот Момчил који је живео углавном у Родопима и око Егејског мора. Подаци из историјских извора и археолошких студија доказују да је тврђава подигнута у 14. веку.

Най-привлекателната забележителност на Пирот е крепостта Калето, известна също като Момчилов град и Пиротска крепост. Разположена е в края на града, а до нея води главната улица на Пирот „Српских владара“ (Сръбски владетели). Построена е върху останките от римското укрепление Mutacio Turess.

За историята на Калето има две версии. Според едната тя е построена от местния княз Лазар Хребелянович за защита на населението от османското нашествие. Другата версия, която е възприета от местното население и е дала името на крепостта, е, че тя е издигната от българския деспот Момчил, който се е подвизавал предимно в Родопите и Беломорието. Сведения от исторически извори и археологически проучвания доказват, че крепостта е издигната през XIV век.

The most attractive site of Pirot is Kaleto Fortress, also known as Momcilov Grad or Pirot Fortress. It is located on the edge of the town, and Pirot's main street "Srpskih vladara" takes you right there. It has been built above the remains of the Roman fortification Mutacio Turess.

There are two versions about the history of Kaleto. The first says that it is built by the local ruler Knyaz Lazar Hrebeljanovic in order to protect the population from Ottoman invasion. The other version, which has been adopted by the locals and has given the name of the site, is that the fortress was erected by Bulgarian Despot Momchil, who used to be active mainly in the areas of Rhodope Mountains and the Aegean coast. Some historical sources and archaeological research show that the fortress was erected in the 14th century.

Тврђава Кале има више историјских слоја из претежно српског средњовековног периода изградње (названи Горњи и Средњи град), и потиче из 14. и 15. века., те из касније изградње, просторно проширење приликом последње велике обнове од почетка 19. века (названо Доњи град). Историјски подаци, многи случајни проналасци и археолошка истраживања показују постојање насеља и утврђења на истом локалитету у ранијим историјским периодима (праисторија, римски и византијски период).

Горњи град је најстарији део тврђаве. Изграђен је у првим деценијама 14. века. Овде се налази главни улаз тврђаве. Горњи град има полигонални издужени облик са четверокутним кулама. Овде се такође налази главни торањ тврђаве. Средњи град је изграђен од ломљеног камена током владавине деспота Стефана Лазаревића. Он је у облику елипсе и спушта се у равнину.

Крепостта Калето е многопластов исторически обект с преобладаващ сръбски средновековен строителен период (наречени Горен и Среден град), датиран от XIV и XV в., и по-късно строителство, пространствено разширено от последното голямо обновление от началото на XIX в. (наречено Долен град). Историческите данни, множеството случайни находки, както и археологическите проучвания доказват съществуването на селища и укрепления на същото място в по-ранни исторически периоди (праистория, римски и византийски период).

Горният град е най-старата част от крепостта. Построен е в първите десетилетия на XIV век. В него се намира главният вход към крепостта. Горният град има многоъгълна издължена форма с четириъгълни кули. Тук се намира и главната кула на крепостта. Средният град е построен от ломени камъни по времето на деспот Стефан Лазаревич. Той е с елипсовидна форма и се спуска към равнината.

Kaleto Fortress is a multi-layer historical site with predominant Serbian Medieval construction period (named Upper and Middle city), dated as from 14th and 15th centuries, and later construction – spacial expansion from the time of the last great renovation in the beginning of the 19th century (named Lower city). Historical data, the numerous occasional findings, as well as archaeological research prove the existence of settlements and fortifications on the same spot, but from earlier historical periods (Ancient History, Roman and Byzantine period).

Upper city is the oldest part of the fortress. It was built in the first decades of the 14th century. The main entrance to the fortress is found there. Upper city has a polygonal elongated shape with rectangular towers. The main tower of the fortress is also found here. Middle city was built with crushed rocks during the rule of Despot Lazarevic. It is oval-shaped and descends to the plain.

Доњи град је подигнут на равници, на што указује и његов назив. Река иза тврђаве ствара природну препреку, тако да је улаз у град могућ само преко Горњег града, што озбиљно отежава окупатора да уђу у тврђаву. Доњи град је саграђен у облику неправилног правоугаоника и има три капије: Нишка, Стамбол и Књажевац. У овом делу тврђаве пронађена је плоча са текстом који сведочи да је 1804. године Рахим Паша обновио град.

Тврђава у Пироту проглашена је културним спомеником националног значаја 1979. године и налази се под заштитом Републике Србије.

У оквиру пројекта „Конзервација, ревитализација и изложбене поставке Рано Хришћанске базилике и средњовековне тврђаве у прекограничном региону" за развој туристичке атракције „Кале" у Пироту изведени су радови на ревитализацији старе тврђаве. Формирана је радна група за израду изложбене поставке у тврђави Кале која је извела радове на кураторству, дизајну и прикупљању информација у вези са атрактивним начином презентовања тврђаве туристама. Изложбена поставка у тврђави Кале израђена је на три нивоа знања - за децу, за туристе и за научнике (историчаре и археологе). У оквиру пројекта, израђене су презентације тврђаве Кале у Пироту помоћу коришћења савремених метода проширене и виртуелне реалности.

Водећи партнер на пројекту је град Пирот, Република Србија, у партнерству са општином Монтана, Република Бугарска. Трајање пројекта је 24 месеца са почетком 22.11.2016. Укупна вредност пројекта је 695.167,85 еура, од чега 505.263,55 еура – ЕУ донација.

Долният град е построен на ниско в равнината, откъдето е получил и името си. Реката зад крепостта създава естествена бариера, така че входът до града е възможен само през Горния град, което затруднява сериозно достъпа на нашественици до крепостта. Долният град е построен под формата на неправилен правоъгълник и има три порти: Нишка, Стамбол и Княжевац. В тази част на крепостта е намерен плакет с текст, който свидетелства, че през 1804 г. градът е възстановен от Рахим паша.

Крепостта в Пирот е обявена през 1979 г. за паметник на културата от национално значение и е поставена под защитата на Република Сърбия.

В рамките на проекта „Консервация, реставрация и експониране на раннохристиянска базилика и средновековна крепост в трансграничния район" за развитието на туристическа атракция „Калето" в Пирот бяха извършени възстановителни дейности в старата крепост. Създадена бе и работна група за изграждане на изложбена експозиция в крепостта Калето, която извърши куриране, дизайн и събиране на информация с цел представяне на крепостта по атрактивен начин за туристите. Експозицията в крепостта Калето е изградена на три познавателни нива – за деца, за туристи и за учени (историци и археолози). В рамките на проекта бяха изработени презентации на крепостта Калето – Пирот чрез съвременни методи за разширена и виртуална реалност.

Водещ партньор в проекта е град Пирот, Република Сърбия, в партньорство с Община Монтана, Република България. Продължителността на проекта е 24 месеца с начало 22.11.2016 г. Общият бюджет на проекта е 695 167,85 евро, от които 505 263,55 евро - финансиране от ЕС.

Lower city was built low in the plain, wherefrom originates its name. The river behind the fortress creates a natural barrier, hence the entrance to the city was possible only through the Upper city and that made the access of invaders to the fortress quite difficult. The Lower city was built in the shape of irregular rectangle and has three gates – Nish,Stamboul and Knjazevac. In this part of the fortress there has been found a plaque with text, testifying that the town was rebuilt in
1804 by Rahim Pasa.

In 1979 Pirot Fortress was announced a cultural object of national significance and was placed under the state protection of the Republic of Serbia.

Within the project "Conservation, Revitalization and Exhibition of Early Christian Basilica and Medieval Fortress in Cross Border Region" for the development of the tourist site"Kaleto" in Pirot, recovery activities have been implemented in the old fortress. There has been established a workgroup for the elaboration of an exhibition in the Kaleto fortress to
implement curation, design and collection of information in order to present the fortress to the tourists in an attractive way. The exhibition in Kaleto fortress is made in three educational levels – for children, for tourists and for scientists (historians and archaeologists). Within the project, there have been elaborated presentations of the Kaleto fortress – Pirot, using the advanced methods of extended and virtual reality.

Leading partner of the project is the town of Pirot, Republic of Serbia, in collaboration with the Municipality of Montana, Republic of Bulgaria. The duration of the project is 24 months, beginning from 22.11.2016. The overall budget of the project is 695 167,85 Euro – EU funding.

МОНТАНА

Град Монтана се налази на северозападу Бугарске на 110 км од Софије. Наследник древног римског насеља Кастра ад Монтанензиум, савремени град чува хиљадугодишњу историју, чијим доказима регион обилује. Назив старог римског града вероватно потиче од латинске речи Монс - планина, али пронађени археолошки артефакти доказују да је овде живот настао у много ранијем периоду - у халколиту и бронзаном добу.

Град Монтана е разположен в Северозападна България на 110 от София. Наследник на древното римско селище Кастра ад Монтанензиум, съвременният град пази хилядолетна история, доказателства за която изобилстват в региона. Името на стария римски град произлиза вероятно от латинската дума Монс - планина, но открити археологически артефакти доказват живот от много по-ранни периоди – каменно-медната и бронзовата епоха.

The town of Montana is situated in the northwestern part of Bulgaria, 110 km away from Sofia. Being the successor of the ancient Roman settlement Castra ad Montanesium, the modern town is a keeper of thousand years of history, proved by an abundance of findings throughout the region. The name of the ancient Roman town most probably originates from the Latin word for mountain – Mons, but some of the discovered archaeological artifacts prove the existence of life in earlier periods – Copper and Bronze Age.

Крајем првог века после Христа, привучени од богатих налазишта руде и злата дуж реке Огосте, овај су регион населили Римљани и освојили су Тракијску тврђаву. Римско утврђење је саграђено у трећем веку после Христа, када је град био објекат напада готских племена. У то време су изграђени касарне, базилика и зидови тврђаве.

В края на I в. сл. Хр., привлечени от богатите залежи на руда и злато по поречието на река Огоста, в района се заселват римляните и завладяват тракийската крепост. Римското укрепление е построено през III в. сл. Хр.,когато градът е обект на набези на готски племена. Тогава са изградени казармени помещения, базилика и крепостни стени.

In the end of the 1st century AD, attracted by the rich deposits of ore and gold along the bed of Ogosta river, Romans settle in the area and take over the Thracian fortress. The Roman fortification was built in the 3rd century AD, when the town became a target of gothic tribes raids. This is the period when military barracks, basilica and city walls were built.

Римски град и тврђава су опстали до краја шестог века када су их уништили Авари и Словени. На рушевинама Словени су основали своје насеље Кутловица. Они су опсталу зграду касарне у римској тврђави претворили у паганско светилиште, које је и данас очувано.

Током владавине цара Константина Великог (306-337. после Христа), хришћанство је постало званична религија у Римском царству. У то време је подигнута прва базилика изван тврђаве Кастра ад Монтанезиум.

Римският град и крепостта просъществуват до края на VI век, когато са разрушени от авари и славяни. Върху руините славяните основали свое селище с името Кутловица. Една оцеляла казармена сграда от римската крепост те превърнали в свое езическо светилище, което е запазено и до днес.

По време на управлението на император Константин Велики (306 - 337 г. сл. Хр.) християнството става официална религия в Римската империя. Тогава е изградена и първата базилика извън крепостта Кастра ад Монтанезиум.

The Roman town and the fortress lasted until the end of the 6th century, when they were destroyed by Avars and Slavs. Slavs established their own settlement with the name Kutlovitsa over the ruins. One of the surviving barracks from the Roman fortification was turned into a pagan sanctuary, preserved even until nowadays.

During the rule of emperor Constantine the Great (306 – 337 AD), Christianity became the official religion in the Roman Empire. This is the time when the first basilica outside the walls of Castra ad Montanesium was built.

Ранохришћанска базилика се налази у југозападном подножју брда Калето, те е смештена ван зидова тврђаве.

Раннохристиянската базиликата се намира в юго-източното подножие на хълма Калето и е разположена извън крепостната стена.

The Early Christian basilica is located in the southeastern foothill of Kaleto hill and is found outside the fortress wall.

Базилика је додатно заокружена дебелим зидом са југа и истока. Оријентација зграде је исток-запад. Претпоставља се да је њена првобитна висина била око десет метара. Подигнута је на рушевинама срушене античке грађевине, вероватно древног храма. Ова хипотеза заснива се на пронађеним археолошким артефакатима. Касније је надограђена како би се проширио њен просторни опсег.

Базиликата допълнително е била оградена с дебела стена от юг и изток. Ориентацията на сградата е в посока изток-запад. Предполага се, че оригиналната ѝ височина е достигала около десет метра. Тя е построена върху развалините на разрушена антична сграда, вероятно античен храм. Тази хипотеза се основава на откритите археологически артефакти. По-късно е надградена, за да се разшири пространственият ѝ обхват.

It was additionally surrounded by a thick wall from the south and from the east. The orientation of the building is east-west. It is assumed that its original height was around 10 meters. It was built above the ruins of a destroyed ancient building, probably an ancient temple. This hypothesis is based on the discovered archaeological artifacts. The basilica was later upgraded for the purposes of expansion.

У оквиру пројекта „Конзервација, ревитализација и изложбене поставке Рано Хришћанске базилике и средњовековне тврђаве у прекограничном региону“ изведени су опширни грађевински радови на ревитализацији и конзервацији тврђаве у Пироту и базилике у Монтани како би се претвориле в туристички производ.

В рамките на проекта „Консервация, реставрация и експониране на раннохристиянска базилика и средновековна крепост в трансграничния район“ са извършени мащабни строителни дейности по реставрация и консервация на крепостта в Пирот и базиликата в Монтана и превръщането им в туристически продукт

Within the project “Conservation, Revitalization and Exhibition of Early Christian Basilica and Medieval Fortress in Cross Border Region” there have been undertaken large-scale construction activities for the restoration and conservation of the fortress in Pirot and the basilica in Montana and their transformation into a tourism product.

Тврђава Кастра ад Монтанезиум је несумњиво најатрактивнија знаменитост Монтане. Велики део артефаката који су пронађени приликом њеног проучавања су сада део изложбе Завичајног музеја у граду и његовог Лапидаријума.

Крепостта Кастра ад Монтанезиум безспорно е най-атрактивната забележителност на Монтана. Голяма част от откритите при проучванията ѝ артефакти днес са част от експозицията на Регионалния исторически музей в града, както и на Лапидариума към него.

The fortress Castra ad Montanesium is undoubtedly the most attractive sightseeing spot in Montana. Today, a great part of the artifacts, discovered during its research, is included in the exhibition of the Regional Museum of History in the town, as well as the Lapidarium attached to the Museum.

Занимљива је и обновљена „Михајлова кућа“ из касног раздобља препорода, која је типична за крај 19. века и почетак 20. века градска кућа – време у коме се је град будио за нови живот под именом Фердинанд у част тадашњег бугарског кнеза.

Град Монтана привлачи пажњу не само због своје хиљадугодишње историје - он је центар атракције за љубитеље екстремних искустава и природе. Параглајдинг и ваздухопловно једриличарство, планинске бициклистичке руте и риболов у водама вештачког језера „Огоста“ које је импресивних димензија или истоимене реке су само део атракција за активније туристе.

У задњим годинама овде се развија фестивалски туризам са Међународним фестивалом дувачких оркестара „Дико Илијев“ у организацији Општине и Међународним фолклорним фестивалом посвећеним прослави празника града - Духовски понедељак.
У близини се налазе и Ћипровци - живописни градић, који је очувао не само своју историју, већ и древни занат ћипровачког ћилимарства.

Интерес предизвиква и реставрираната късновъзрожденска „Михайлова къща“, която представя типичния за края на XIX и началото на XX в. градски дом – времето, в което градът се пробужда за нов живот под името Фердинанд, дадено в чест на тогавашния български княз.

Град Монтана привлича внимание не само с хилядолетната си история - той е притегателен център и за любителите на екстремните преживявания и природата. Полети с парапланер и делтапланер, планински колоездачни маршрути и риболов във водите на внушителния със своя размер язовир „Огоста“ или едноименната река са само част от забавленията за по-активните туристи.

През последните години тук се развива и фестивален туризъм с организираните от общината Международни празници на духовите оркестри „Дико Илиев“ и Международен фолклорен фестивал, посветен на празника на града Свети Дух.
Наблизо е и Чипровци - живописен малък град, съхранил не само историята си, но и древния занаят на Чипровския килим.

Another point of interest is the restored “Mihailov’s House” from the Late Revival period, which is a typical urban home from the end of the 19th and the beginning of the 20th century – the time when the town started its awakening for a new life under the name Ferdinand, given after the Bulgarian knyaz of that time.

The town of Montana is attractive not only for its thousand-years history – it is also an attractive destination for the fans of extreme adventures and nature. Paragliding and hang gliding, mountain biking routes and fishing in the waters of the impressively large Ogosta Dam or the river Ogosta, are only part of the entertainment for more vigorous tourists.

During the last years, festival tourism has evolved in town with the international festivals, organized by the municipality – the Festival of Brass Bands “Diko Iliev” and the International Folklore Festival, dedicated to the town centennial of the Holy Spirit.
Not far away is the picturesque little town of Chiprovtsi that has preserved not only its history but also the ancient craft of the Chiprovtsi carpet.

Ова публикација је направљена уз помоћ средстава Европске уније кроз Interreg-ИПА Програм прекограничне сарадње Бугарска-Србија под бројем CCI No 2014TC16I5CB007. Јединствено одговорно лице за садржај ове публикације је Општина Монтана и ни на који начин не може бити тумачен као став Европске уније или Управљачког тела програма.

Тази публикация е направена с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на публикацията е отговорност единствено на Община Монтана и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.

This publication has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI No 2014TC16I5CB007. The contents of this publication are the sole responsibility of Montana municipality and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Serbia

EUROPEAN UNION